

Sosiaali- ja terveysministeriön ja
Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan
tulossopimus vuosille 2020–2023
tulostavoitteet 2021

Sisällys

1. HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO JA VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET	3
2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET	4
3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	5
4. RAHOITUS	6
5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA	6
LIITE 1: Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	8
LIITE 2: Erittely henkilöstöstä	11
LIITE 3: Erittely määrärahoista	11

1. HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO JA VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET

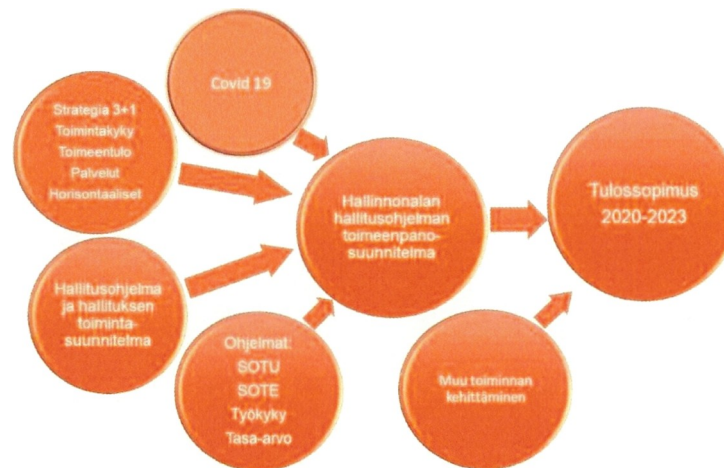
Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta (SAMU) sopivat tässä tulossopimuksessa kauden 2020 - 2023 ja vuoden 2021 tulostavoitteista sekä resursseista. STM:n ja Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan johto sopii erikseen hallituksen, ministereiden tai muista tulossopimukseen sisällyttämättä toimeksiannoista.

Lautakunnan tehtävänä on yksittäisten valitusasioiden ratkaiseminen, eli oikeusturvan tarjoaminen kansalaisille, jotka ovat tyytymättömiä ensimmäisen asteen päätöksentekijän antamaan päätökseen. Lisäksi lautakunnassa käsitellään lainvoimaisten päätösten poistohakemukset.

SAMU:n visiona on olla kansalaisten luottamusta nauttiva oikeusviranomainen, joka hyödyntää toiminnassaan ennakkoluulottomasti uuden tekniikan mukanaan tuomia mahdollisuuksia.

SAMU:n strategiana on edistää muutoksenhakijoiden oikeusturvaa toimeentuloa koskeissa asioissa tuottamalla mahdollisimman nopeasti oikeita, yhdenmu- kaisia ja yksilöllisesti perusteltuja päätöksiä.

STM:n ohjaus perustuu hallitusohjelmaan, hallinnonalan strategiaan, julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvään valtiontalouden kehyspäätökseen sekä valtioneuvoston toimintasuunnitelmaan strategisen hallitusohjelman toimeenpanemiseksi. STM:n koordinoitavuudella on hallitusohjelman kokonaisuus *Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi*. STM on laatinut näiden pohjalta nelivuotisen toimeenpanomatriisin, joka on tulossopimusten perustana.

SAMU tukee ministeriötä tehtäväalueensa EU- ja kansainvälisissä tehtävissä. SAMU osallistuu konserniviestinnän linjausten valmisteluun ja yhteisiksi sovittuihin viestinnän hankkeisiin. Strategisissa hankkeissa toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.

2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan yhteiset vaikuttavuustavoitteet ovat:

- Hyvinvointi- ja terveyserot ovat kaventuneet
- Toiminta- ja työkyky on parantunut
- Elin- ja työympäristön terveellisyys ja turvallisuus on lisääntynyt
- Köyhyyden ja syrjäytyneiden määrä on vähentynyt
- Sosiaaliturva kannustaa työhön
- Vaikuttavat palvelut ja toimeentuloturva muodostavat yhteen toimivan kokonaisuuden
- Oikea-aikaiset ja luotettavat palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeisiin
- Hyvinvointiala luo liiketoimintamahdollisuuksia ja vientiä

Koko hallinnonala vaikuttaa näiden tavoitteiden toteutumiseen. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa vaikuttavuustavoitteiden seurannasta ja raportoinnista (liite 1).

3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

	Toteuma 2020(arvio)	Tulostavoite 2021	Tavoitetaso 2023
Suoritteet ja julkishyödykkeet			
Vireille tulleet asiat, kpl	45.000	45.000	40.000
Ratkaistut asiat, kpl	45.500	43.000	40.000
Palvelukyky ja laatu			
Keskimääräinen käsittelyaika, kk	6,5	6,5	6
Joulukuun käsittelyaika, kk	6	6	6
Kanteluiden määrä	Kanteluiden määrä pysyy vähäisenä (alle 10)	kanteluiden määrä pysyy vähäisenä (alle 10)	kanteluiden määrä pysyy vähäisenä (alle 10)
Päätösten muutosaste vakuutusosoikeudessa, prosenttia (%)	Valitusten muutosprosentti enintään 15	valitusten muutosprosentti enintään 12	valitusten muutosprosentti enintään 15
Viivästysmaksun määrääminen lautakunnasta johtuvasta syystä, vakuutusosoikeuden päätösten määrä	Vähäinen määrä	vähäinen määrä	vähäinen määrä
Toiminnan tuottavuus ratkaisuja henkilötyövuotta kohden	420 kpl	390 kpl	400 kpl
Toiminnan taloudellisuus, päätöksen hinta	202 €	204 €	205 €
SAMU:n päätöstietojen hyödyntäminen vaikutusten arvioinnissa			
Seurannan kehittäminen		Tehty suunnitelma päätöstietoja hyödyntämisestä jatkossa.	Sovitaan vuonna 2021.
Muutoksenhaun huomioiminen lakien vaikutusarvioinneissa		SAMU on antanut näkemyksensä lakiesityksen vaikutuksista muutoksen hakuun.	

Horizontaaliset tavoitteet			
Tavoite 2023	STM:n no	Tulostavoite 2021	Tulosmittari
Osaamisen kehittäminen	118	Jokaiselle viraston virkamiehelle järjestetään työtehtäviin liittyvää koulutusta.	Jokainen viraston virkamies osallistuu vähintään yhteen koulutukseen vuonna 2021.
Liikkuvuuden edistäminen	119	Virkamiesvaihdon edistäminen	Vähintään yksi SAMU:n työntekijä käynyt virkamiesvaihdossa 2021
Valtion työnantajakuvan uudistaminen	120	Viraston tunnettuutta lisätään ja toiminnan tuomioistuinaisuutta korostetaan.	Viraston oman toiminnan kuvausta terävöitetään kotisivuilla ja rekrytointi-ilmoituksissa.
HANDI-palvelun käytön tehostaminen	121	Handin käyttöä laajennetaan 2021.	Automaatioaste (%) kasvanut
Tiedonhallintalain toimeenpano	122	Lain vaatimusten toteutuminen	Lain vaatimusten toteutuminen

Julkisten palveluiden digitaalinen saatavuus kansalaisille ja yrityksille vuoteen 2023 mennessä.	123	Digitaalisten palveluiden tarjoamisesta annetun lain toimeenpano.	1) lain toimeenpanon toteutusaste (%) 2) kansalaisille ja yrityksille suunnattujen julkisten palveluiden digitaalisen saatavuuden aste (%)
Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.		Virastossa on suunnitelma/suunnitelmat sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi viraston toimintaan (ns. toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma). Suunnitelman toteuttamista seurataan mm. tilinpäätöskertomuksessa.	

4. RAHOITUS

Tulostavoitteet on asetettu siten, että ne on mahdollista saavuttaa SAMU:n käytettävissä olevalla rahoituksella. SAMU:lle on vuoden 2021 talousarviossa myönnetty 8 714 000 euroa.

Toimintamenot	Toteuma 2019	Arvio 2020	2021 suunnitelma
Menot (1 000 euroa)	8 890	9 000	8 714
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot	2 470	1 914	1 400
Nettomenot			
Talousarvio/kehys	8 334	8 507	8 714
Siirtomäärärahakannan muutos	1 914	1 400	

5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Ministeriö ja SAMU keskustelevat säännöllisesti toiminnasta ja tavoitteiden toteutumisesta. SAMU raportoi tavoitteiden toteutumisesta tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa, muussa tulosarvioinnissa sekä osapuolten kesken sopimuskauden aikana.

Tulossopimuksen ja siinä asetettujen tulostavoitteiden arvioinnissa käytetään asteikkoa 1-5:

1. tulostavoitetta ei ole edistetty toimintavuonna
2. tulostavoite on osittain toteutunut

3. tulostavoite on toteutunut lähes tulossopimuksessa suunnitellun mukaisesti
4. tulostavoite on saavutettu tavoitteen mukaisesti ja
5. tulostavoite on saavutettu ja ylitetty huomattavasti.

Tavoitetason saavuttaminen oikeuttaa arvosanaan 4. Arvosana 5 edellyttää tavoitteen merkittävää ylitystä, joka tukee hallinnonalan strategiaa ja siitä on erityistä hyötyä strategian toteutuksessa.

SAMU julkaisee Valtiokonttorin antamassa määräajassa tavoite- ja toteumatietonsa Tutki hallintoa-järjestelmässä. Tulossopimus ja muut suunnittelun ja seurannan asiakirjat viedään omalle asiakirjasivulle.

SAMU laatii kunkin vuoden elokuun loppuun mennessä määrärahan riittävyttä koskevan raportin yhteydessä tiiviin arvion tulossopimuksen toteutumisesta. Raportin tulee sisältää analyysi niistä toimintavuoden tavoitteista, joiden toteutuksessa on ongelmia, viivästyksiä tai muita seuraavan vuoden tulossopimuksen laatimiseen vaikuttavia tekijöitä. Ministeriö ohjeistaa raportointia erikseen.

Resurssien riittävyttä toimintavuonna seurataan lisätalousarvioehdotusten valmistelun yhteydessä.

Tulossopimuskauden kokonaisarviointi käynnistetään loppukaudesta. Ministeriö sopii erikseen arviointimenettelystä.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä 21. päivänä joulukuuta 2020

Aino-Kaisa Pekonen
Sosiaali- ja terveysministeri

Silja Romo
Puheenjohtaja

Kirsi Varhila
Kansliapäällikkö

LIITE 1: Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
					arvio	arvio
Hyvinvointi- ja terveyserot ovat kaventuneet						
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0 - 80 vuotta / 100 000 asukasta						
Yhteensä	6 443	6 354	6 321	6 258*	6 195	6 133
Miehet	8 774	8 610	8 514	8 429*	8 345	8 261
Naiset	4 182	4 166	4 190	4 194*	4 198	4 202
Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat						
Yhteensä	31,5	30,5	28,2	27,5	26	25
Miehet	32,6	31,0	29,0	28,1	27	25
Naiset	30,4	30,1	27,4	27,0	26	25
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista						
Yhteensä	16,2	..	18,8	19*	19	19
Miehet	12,9	..	13,9	14*	14	14
Naiset	19,5	..	23,4	24*	24	24
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat						
Yhteensä	55,2	56,8	57,4	63,5	64	65
Miehet	55,1	55,4	54,5	60,9	62	63
Naiset	55,3	58,1	60,5	66,1	67	68
Toiminta- ja työkyky on parantunut						
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet, lkm						
Yhteensä						
Kokoaikaiselle	16 156	16 080	15 145	14 691*	14 250	13 822
Osa-aikaiselle	4 824	5 224	5 594	6 042*	6 525	7 047
Alle 25-v.	1 883	2 108	1 933	1 972*	2 011	2 051
Miehet						
Kokoaikaiselle	8 733	8 585	7 926	7 530*	7 153	6 796
Osa-aikaiselle	1 514	1 619	1 695	1 797*	1 905	2 019
Alle 25-v.	986	1 085	1 017	1 037*	1 058	1 079
Naiset						
Kokoaikaiselle	7 423	7 495	7 219	7 147*	7 075	7 005
Osa-aikaiselle	3 310	3 605	3 899	4 250*	4 632	5 049
Alle 25-v.	897	1 023	916	934*	953	972
Niiden osuus, jotka uskovat, etteivät todennäköisesti jaksaa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka (%), 20 - 64-v.						
Yhteensä	26,1	25,8	24,8	23,2	22	21
Miehet	26,2	24,8	26,2	24,5	24	24
Naiset	25,9	26,6	23,4	21,9	21	20
Itsestä huolehtimisessa vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet						
Yhteensä	11,9	15,9	12,2	11,1	11	11
Miehet	10,9	15,1	12,3	10,5	11	11
Naiset	12,5	16,4	12,2	11,5	11	11

Elin- ja työympäristön terveellisyys ja turvallisuus on lisääntynyt

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmissa kuolleet, lkm	2 135	2 230	2 297	2 250	2 200	2 150
Poliisin tietoon tulleet perhe- ja väkivaltatapaukset						
Yhteensä, lkm	9 741	9 905	9 546	9 886	9 850	9 800
Uhrina mies, %	30,2	29,2	29,8	30,9	30	30
Uhrina nainen, %	69,8	70,8	70,2	69,1	70	70
Työpaikkatapaturmataajuus	28,6	28,4	29,0	29,1*	29	29
Vesiepidemioiden lkm	3	3	1	2	3	3
Sosiaaliturva kannustaa työhön						
Työllisyysaste						
20-29-v.						
Yhteensä	63,6	65,1	66,0	67,5	68,4	68,9
Miehet	64,5	65,4	67,4	69,3	70,2	70,7
Naiset	62,7	64,4	64,4	65,9	66,8	67,3
20-70-v.						
Yhteensä	66,3	66,8	67,6	69,6	70,6	71,1
Miehet	67,7	68,8	69,6	71,7	72,8	73,3
Naiset	64,8	64,8	65,6	67,5	68,5	69,0
55-64-v.						
Yhteensä	60,0	61,4	62,6	65,4	66,4	66,8
Miehet	57,4	59,8	61,6	64,3	65,2	65,6
Naiset	62,3	62,9	63,3	66,5	67,4	67,9
Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta						
Yhteensä	4,2	4,7	4,0	2,9	2,6	2,3
Miehet	4,8	5,4	4,5	3,3	3,0	2,7
Naiset	3,5	4,0	3,4	2,5	2,3	2,1
Eläkkeellesiirtymisiän odote 25-vuotiaalle						
Yhteensä	61,1	61,1	61,2	61,3	61,3	61,4
Miehet	61,2	61,3	61,5	61,6	61,6	61,7
Naiset	61,0	60,9	60,9	60,9	61,0	61,0
Köyhyyden ja syrjäytyneiden määrä on vähentynyt						
Pienituloisten osuus, %						
Koko väestö	11,7	11,5	12,1	12,0*	11,9	11,8
Alle 18-v.	9,4	10,2	11,1	11,0*	10,9	10,8
Palkansaajat	1,4	1,4	1,7	1,5*	1,5	1,5
65+	12,5	12,4	13,3	13,3*	13,2	13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä						
	16,9	17*	17	16
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä						
Yhteensä	2,5	2,5	2,8	2,9	2,8	2,7
Miehet	2,8	2,8	3,0	3,1	3,0	2,9
Naiset	2,2	2,2	2,5	2,6	2,5	2,5
Tulottomat kotitaloudet, lkm						
	41 377	39 158	39 000	39 000
Ulkomaalaiset työttömät työnhakijat, % ulkomaalaisten työvoimasta						
Yhteensä	27,2	26,4	22,7	22*	22	22
Miehet	24,6	23,4	19,5	19*	19	19
Naiset	30,1	29,5	25,7	25*	25	24

Vaikuttavat palvelut ja toimentuloturva muodostavat yhteen toimivan kokonaisuuden

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Yhteensä	1,4	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4
Miehet	1,4	1,4	1,5	1,6	1,5	1,5
Naiset	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4

Lapsiperhepalveluita riittämättömästi saaneiden osuus, (%) tarvinneista

Yhteensä	36,6	36	35
----------	----	----	----	------	----	----

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Yhteensä	8,3	8,3	8,1	8,0*	8	8
Miehet	9,2	9,4	9,4	9,2*	9	9
Naiset	7,3	7,0	6,7	6,7*	7	7

Osasairauspäivärahan saajat, % kaikista sairauspäivärahan saajista

Yhteensä	5,2	5,9	6,6	6,9	7	8
Miehet	3,5	3,8	4,2	4,4	5	5
Naiset	6,5	7,3	8,2	8,6	9	10

Rahanpuutteen vuoksi ruoasta, lääkkeitä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus (%), 65 v. täytt.

Yhteensä	11,1	12,7	9,4	10,5	11	11
Miehet	9,7	10,4	7,9	9,0	9	9
Naiset	12,1	14,4	10,7	11,6	12	12

Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet

Yhteensä	52,4	54,5	55,9	51,1	52	53
Miehet	54,1	58,2	57,3	50,6	52	53
Naiset	51,1	51,8	54,9	51,6	53	54

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Yhteensä	90,6	90,9	91,1	91*	92	92
Miehet	93,4	93,5	93,6	94*	94	94
Naiset	88,9	89,2	89,5	90*	90	90

Oikea-aikaiset ja luotettavat palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeisiin

Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärin kiireettömän käynnin odotusaika yli 7 pv yhteydenotosta, % toteutuneista käynneistä

Yhteensä	50,3	55,3	55,0	55,9	50	45
Miehet	49,1	53,9	53,9	55,4	49	44
Naiset	51,2	56,3	55,8	56,2	51	46

Lääkärin vastaanottopalveluita riittämättömästi saaneiden osuus, (%) tarvinneista

Yhteensä	15,8	15	14
Miehet	13,9	14	13
Naiset	17,3	17	16

Erikoissairaanhoidon yli 6 kk odottaneet 31.12., lkm

1.10. - 31.3. aikana lakisääteisen 3 kk:n kuluessa valmistuneet lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %	1 072	1 837	1 317	1 734	1 700	1 650
---	-------	-------	-------	-------	-------	-------

LIITE 2: Erittely henkilöstöstä

Henkilötyövuosierittely	2018 toteuma	2019 toteuma	2020 arvio	2021 suunnitelma
Henkilötyövuodet yhteensä, josta	102,9	106,8	107	107,00
- maksullinen toiminta				
- yhteisrahoitteinen toiminta				

LIITE 3: Erittely määrärahoista

Toimintamenot	2019 toteuma	2020 arvio	2021 suunnitelma	2022 JTS	2023 JTS	2024 JTS
Menot (1 000 €)	8 890	8 650	8 507	8 963	8 963	8 963
palkkaukset (sis. jäsenten palkkiot)	7 185	7 200	6 856			
vuokrat	661	610	6820			
muut kulutusmenot	1001	840	970			
investoinnit	43	-	-			
YHTEENSÄ						
maksullinen toiminta						
EU-tulot						
tulot Suomen Akatemialta						
yhteisrahoitteinen toiminta						
YHTEENSÄ						
Nettomenot						
Talousarvio/kehys						
Siirtomäärärahakannan muutos						
Siirtomäärärahakehitys						
siirtynyt edelliseltä vuodelta						
siirtynyt/siirtyvä seuraavalle vuodelle						

